

TYVE FOLKELIGE MELODIER

125

I

Frejdigt

På det jæv - ne, på det jæv - ne! - ik - ke i det him - mel -

Pianoforte
o
Armonium

4 blå - dér har li - vet sat dig stæv - ne, dér skal du din prø - ve

8 stå! Alt, hvad her - ligt du kan næv - ne, alt, hvad højt din sjæl kan

12 nå, skal her - ne - de på det jæv - ne fast sin rod i li - vet slå.

<p>1. På det jævne, på det jævne! -
ikke i det himmelblå -
dér har livet sat dig stævne,
dér skal du din prøve stå!
Alt, hvad herligt du kan nævne,
alt, hvad højt din sjæl kan nå,
skal hervede på det jævne
fast sin rod i livet slå.</p>	<p>3. I det høje! i det høje!
Lyder det dig mere smukt?
funkler sværmerisk dit øje?
finder verden stolt din flugt?
Vil du ej dit hoved bøje
under livets strænge tugt?
Vil du ikke marken pløje
før du høster markens frugt?</p>
<p>2. Komme ned, - se, det er tingen! -
dale fro som fugl fra sky,
når med sang den sænker vingen, -
ikke falde tung som bly!
komme ned og slutte ringen:
være glad i kvæld og gry,
elske verden, hade ingen,
føle sig som født påny.</p>	<p>4. Ak, den kunst er tung at lære,
dyrkes kun af såre få,
det uendelige svære
den: på jorden fast at stå,
den: sin himmel med at bære
overalt i hjærtets vrå,
den: sin skaber glad at ære
i det store, i det små.</p>

5. På det jævne skal du bygge,
 på det jævne skal du bo,
 ej som krøbling, ej på krykke,
 ej med dyrets dorske ro!
 Med dit savn og med din lykke,
 med dit håb og med din tro
 skal du på det jævne bygge
 op til stjærnerne en bro.

6. På det jævne! på det jævne!
 altid i min sjæl det klang,
 når med fantasiens ævne
 kæk jeg mig fra jorden svang. -
 Alt det andet vil sig hævne,
 er kun splid og undergang.
 På det jævne! på det jævne!
 det er livets sejersang.

H.V. Kaalund

126

II

Mildt

Der-for kan vort ø-je glæ-des ved et bil-leds far-ve-

4
 pragt; ti det lys, hvor i det klæ-des, er na-tu-rens e-gen dragt;

1. Derfor kan vort øje glædes
 ved et billeds farvepragt;
 ti det lys, hvor i det klædes,
 er naturens egen dragt;

2. og den sten, hvis skønhed strålte,
 formet af en mesters hånd,
 den blev skøn, fordi han målte
 med vor skabers målebånd.

3. Derfor rørtes vi og vaktet
 ved en digters fagre ord;
 ti de druer, som os raketes,
 var fra livets rigte bord.

4. Derfor vugged os i drømme
 tonedybets havfrusang;
 ti af hjærtets kildestrome
 svulmed jo dets bølgegang.

5. Alt, som ejer livets lue,
 rosens blus og havets blå,
 skovens hvælv og brynets bue,
 læbens fine folder små,

6. tankens hemmeligste susen,
 elskovsblikkets tavse sprog,
 lærkens sang og bækkens brusen, -
 alt er kunstens lærebog!

Christian Richardt

Stille

Jeg så kun til - ba - ge. Mig li - vets lyst bort - klang; da to - ned mig i

6
sjæ - len så trø - ste - lig en sang: Se frem, men ej til - ba - ge! - Hvad

11
hjør - tet at - trår, må - ske dog en - gang un - der so - len du når.

1. Jeg så kun tilbage. Mig livets lyst bortklang;
da toned mig i sjælen så trøstelig en sang:
Se frem, men ej tilbage! - Hvad hjertet attrår,
måske dog engang under solen du når.
2. Lad bølger bortrulle, lad løvet flagre hen:
Rask bruser dog strømmen, frisk skoven står igen.
Lad solen formørkes, og månen tage af,
dog sol og måne stiger fuldkarsk over hav.
3. Lad rulle det svundne i tidernes elv!
det liv, der ej bortfarer, er sjælen dog selv.
Har sjælens liv ej ende, så er der ingen død,
og vi er dog så godt som i paradiset fød.
4. Der springer en kilde ved livstræets rod,
i verdenshavet strømmer udødeligheds flod;
og havet ej ældes, og jordens grønne ø
hver sommer står forynget i livsgrønne sø.

5. En dråbe kun af kilden, hvor først den udsprang,
en blomst kun af grenen, hvor livets æbler hang,
og håret aldrig gråner, og sindet bli'r ej tungt,
men hjertet gløder evig lyksaligt og ungt.
6. Hvor livskilden springer, didhen står min hul!
hvor livstræet blomstrer, der blomstrer det endnu!
Se frem, men ej tilbage! – Hvad sjælen attrår,
måske dog engang under solen du når.
7. Men nå'r under solen ej sjælen, hvad den vil, –
så er der andre sole og andre stjærner til.
Og slukkes alle sole og stjærner engang, –
dog livets kilde springer, hvor evig den sprang!

B.S. Ingemann

128

IV

Lidt sværmerisk, men værdigt

Mor - gen - dug, der sag - te bæ - ver i den lu - ne vind,

5 blom - ster - duft, der lang - somt svæ - ver fra den gam - le lind,

9 al - fe - leg bag sko - vens sa - le, fug - le - sang i for - års - da - le,

13 må - nens lys på bøl - gens strøm - me, – det er Dan - marks drøm - me.

1. Morgendug, der sagte bæver i den lune vind,
blomsterduft, der langsomt svæver fra den gamle lind,
alfeleg bag skovens sale,
fuglesang i forårsdale,
månens lys på bølgens strømme, –
det er Danmarks drømme.

2. Heltedåd, der aldrig glemmes, selv i tidens høst,
store sagn, der evig gemmes skal ved sagas bryst,
hjærter, der af troskab lue,
mod, som døden ej kan kue,
ydmygt sind i glans og lykke, –
det er Danmarks smykke.

3. Slige drømme, slige smykker, hvo kan glemme dem?
vilde nogen her vel bytte gamle Danmarks hjem,
hvor i læ bag egens skygger
skovens fugl med frihed bygger, –
mod det land, hvor vestens slaver
malm af jord opgraver.

4. Nej, vi vil vort hjem ej bytte bort for nogen pris;
her vi virke vil og leve på de danskes vis:
stærke, som vor oldtids minder,
fuld af kraft mod Danmarks fjender,
tro som guld mod drot og rige,
dem, vi aldrig svige.

Carsten Hauch

129

V

Alvorligt og udtryksfuldt

Jord, i hvis favn der ha-des og der myr - des slægt ef - ter slægt,

blo - di - ge jord med al din syn - de - byr - des vok - sen - de vægt!

7 hvor kan så let din him-mel-vej du føl - ge rundt om den sol, der

10 sku - er di - ne sår, og så lys - grønt bøl - ge vår ef - ter vår.

1. Jord, i hvis favn der hades og der myrdes
slægt efter slægt,
blodige jord med al din syndebyrdes
voksende vægt!
hvor kan så let din himmelvej du følge
rundt om den sol, der skuer dine sår,
og så lysgrønt bølge
vår efter vår.
2. Jo, ti den samme, som har bundet jorden
lovenes bånd,
som gav sit folk i ørkenfjældets torden
loven i hånd,
han la'r sin sol hvert fattigt strå forgyldte,
han er den Gud, som hører støvets bøn,
som i tidens fylde
gav os sin søn.
3. Derfor, om al vor lykke skulde falme,
brat stå for fald,
altid fra jord en evig takkesalme
løfte sig skal;
derfor, hvor mægtigt mørkets ånder virke,
aldrig vor bøn skal synke til et suk,
aldrig Herrens kirke
rokkes et fnug.
4. Lær os da, jord, på åndens ørnevinge,
trofast som du,
os om vort høje himmellys at svinge
trøstig i hu,
hente fra ham alt lys, som vi begære,
hente fra ham livsvarmen i vort bryst,
grønnes Gud til ære,
gyldnes til høst.

Christian Richardt

TO AANDELIGE SANGE

115

I

Stille

Den sto - re Me - ster kom - mer! fuld - kær - lig er hans Id: han

Musical notation for the first line of the song. It consists of a piano accompaniment on the left and a vocal line on the right. The piano part is in G major and 4/4 time, with a simple harmonic accompaniment. The vocal line is in G major and 4/4 time, with a melody that follows the lyrics. The lyrics are: "Den sto - re Me - ster kom - mer! fuld - kær - lig er hans Id: han".

5 sid - der ved Smel - te - dig - len og lut - rer Søl - vet med Flid.

Musical notation for the second line of the song. It consists of a piano accompaniment on the left and a vocal line on the right. The piano part is in G major and 4/4 time, with a simple harmonic accompaniment. The vocal line is in G major and 4/4 time, with a melody that follows the lyrics. The lyrics are: "sid - der ved Smel - te - dig - len og lut - rer Søl - vet med Flid.".

1. Den store Mester kommer!
fuldkærlig er hans Id:
han sidder ved Smeltingen
og lutrer Sølvets med Flid.
2. Det Øjeblik han venter
og agter kærlig paa,
naar klarlig hans eget Billed
vil dybt i Sølvspejlet staa.
3. Den store Mester kommer,
som smelter Sjæl og Sind,
han sidder ved Hjærtégruben,
han ser i Sjælene ind.
4. Og har i Hjærtedybet
sit Billed klart han set,
da glædes den høje Mester,
saa er hans Gerning alt sket!

B.S. Ingemann

Jævnt fortællende

Der sad en fi - sker så tan - ke - fuld og hør - te på Her - rens

4 ta - le, så klang i ø - ret ej sølv og guld, ej san - gen i hav - fru -

8 sa - - le; på fi - sker - kva - sen Vor Her - re sad, og

11 folk i mæng - de, som blomst og blad, de lyt - ted i land til or - det.

1. Der sad en fisker så tankefuld
og hørte på Herrens tale,
så klang i øret ej sølv og guld,
ej sangen i havfrusale;
på fiskerkvasen Vor Herre sad,
og folk i mængde, som blomst og blad,
de lytted i land til ordet.

2. Nu Simon! sagde Gud Faders ord,
da prædiken hans var ude,
læg alle årer nu fluks om bord,
dem lystrer jo vel din skude;
far ud på dybet og drag en dræt,
det er på tiden, om jeg ser ret,
mig lyster med dig at følge!
3. Ja, læremester! han svared brat,
det kunde vi godt behøve,
vi sled forgæves den hele nat,
dit ord er og værd en prøve!
for tvivl var Simon slet ikke fri,
men spejl, du tvivler, dig smukt deri!
han gjorde, som Herren sagde.
4. Sin dont han passed, og vod han trak,
men fandt, det var over magten,
hans skude nikked, og voddet sprak,
så overhånds stor var dragten;
da vinked Simon ad venner tro,
og fiskeladning fik skuder to,
så færdig de var at synke.
5. Dér Simon fisker det jærtegn så,
da Jesus han faldt til føde
og sagde: Herre, du fra mig gå,
jeg er ikke af de gode;
o, lå jeg rolig kun under muld,
Gud bedre mig, jeg er syndefuld,
nu falder det mig på hjærte.
6. Vor Herre så til den synder mildt,
og sagde: vær kun ej bange,
jeg vil dig lære, herefter snildt
lyslevende folk at fange. –
Hvad vil du, Herre! det er et ord, –
så råbte Simon og sprang fra bord,
fra alt, hvad end sit han kaldte.
7. Så fulgte Simon sin herres kald,
hos ordet han gik i skole,
og folk han fanged i tusindtal:
de skinner nu klart som sole,
og end er ikke på jord forbi
det store menneske-fiskeri,
som Herren og Simon grunded.
8. På hjærtedybet vi farer ud,
hvor timeligt ej kan bunde,
dér trækker vi vod på Herrens bud,
for hvad ej vil gå tilgrunde;
hvo kun al verden, ej mer attrår,
han ej et ord af vor mund forstår,
ham griber da ej vor tale.

N.F.S. Grundtvig

Med stille glæde

He - de - lær - ken, den li - den fugl, byg - ged bag lyng på tu - e,

5
svang sig dog fra sit la - ve skjul højt mod him - me - lens bu - e, lys - ne - de om

10
Jyl - lands strand, tin - dre - de for folk og land som en nord - lys lu - e.

1. Hedelærken, den liden fugl,
bygged bag lyng på tue,
svang sig dog fra sit lave skjul
højt mod himmelens bue,
lysnede om Jyllands strand,
tindrede for folk og land
som en nordlys lue.
2. Hedelærken, den fattig fugl,
ejed knap klæder egne,
hented sig dog af lykkens hjul
guld, som aldrig kan blegne:
drømmehavens rosenflor,
tankehavets perlesnor,
sangens trylleevne.

3. Hedelærken, den flygtig fugl,
havde så klart et øje,
så, hvad der rørte sig i skjul
under en vadmelstrøje;
tegned i sin dunkle krog
folkelivets billedbog,
bindestuens saga.

4. Hedelærken, den stakkels fugl,
rugged på egen smerte,
magted at tænde glædens jul,
dog i så mangt et hjærte,
kvad med stemme høj og ren
drapa over bavgasten,
vakte folkeånden.

5. Hedelærken, et hædersnavn,
blev blandt Danmarks fugle;
livet bandt det til sorg og savn,
døden det ej kan skjule.
Lysnende om Jyllands strand,
tindrende for folk og land
står dets nordlys lue.

Carl Ploug

133

IX

Frisk og frejdigt

Dér, hvor vi stred og sang, dér, hvor vort ord har klang, hvor vi hver dog

6 fik sit lil - le ri - - ge, her i vort e - get hjem træn - ger sig

12 ind og frem snart et folk, hvem vi må plad - sen vi - - ge.

1. Dér, hvor vi stred og sang,
dér, hvor vort ord har klang,
hvor vi hver dog fik sit lille rige,
her i vort eget hjem
trænger sig ind og frem
snart et folk, hvem vi må pladsen vige.
2. Det er det unge blod,
det er det friske mod,
snart det ta'r os tømmen ud af hænder,
planter sig ved vort bord,
fører det store ord,
dristig op og ned på huset vender.
3. Tænk, om de tramped ned
frugten af al vor sved,
sæden, vi vor bedste pleje skænkte!
Blev det en hunnerflok!
ja, det var bittert nok,
om de vore tempelbuer sprængte.
4. Men, med det bedste frelst,
følges vi allerhelst
af en slægt, der selv har ild og kræfter;
ej én, der, tam og tom,
blot i sin svaghed from,
kun kan tralle vore viser efter.
5. Se, deres tid er nær,
snart har de magten her;
end på jorden er der folkevandring.
Skoler, I store, små!
dertil I hjælpe må,
at det blir til gavn med den forandring.
6. Tag Goten under tugt,
retled hans frie flugt,
hold igen på kraften, den rebelske!
ku ej det stærke mod,
køl ej det varme blod,
lær ham blot, hvad der er værd at elske.
7. Øv ham i våbenfærd,
men hjælp ham til især,
hvad der er os helligt, selv at hædre!
kæmpe for det med lyst,
bøde på vore brøst,
og: hvad vi gør godt – at gøre bedre!

Jens Christian Hostrup

Mildt

Når som - rens sang er sun - gen, og kul - den knu - ger

4 stø - - vet, og to - nen dør på tun - gen af

7 stor - men o - ver - dø - vet; mit hjem, du ri - ge, var - me, i

11 di - ne mo - der - ar - me jeg le - ver op på - ny.

1. Når somrens sang er sunget,
og kulden knuger støvet,
og tonen dør på tungen
af stormen overdøvet;
mit hjem, du rige, varme,
i dine moderarme
jeg lever op påny.

2. Og alt, hvad blæsten skræmmed,
hvad frostens magt mon kue,
det skærmes hult i hjemmet
og tøv ved arnens lue;
hvert lysglimt bli'r til glæde,
hvert suk la'r ud sig græde,
hvert håb får luft i sang.

Jens Christian Hostrup

Alvorligt

De snæk-ker mød-tes i kvæld på hav, og luf-ten be-gynd-te at
de le-ged alt o-ver den åb-ne grav, og bøl-ger-ne gjor-des så

glø-de;
rø-de.

4 Her er jeg sat til en bav-ta-sten, at vid-ne for slæg-ter i

8 nor-den:

Dan-ske de va-re, hvis mø-re ben un-der mig smul-dre i

12 jor-den, dan-ske af tun-ge, af æt og af id, ti skal de næv-nes i

16 lø-ben-de tid, fæd-re-nes vær-di-ge søn-ner!

De snækker mødtes i kvæld på hav,
 og luften begyndte at gløde;
 de leged alt over den åbne grav,
 og bølgerne gjordes så røde.
 Her er jeg sat til en bavgasten,
 at vidne for slægter i norden:
 Danske vare, hvis møre ben
 under mig smuldre i jorden,
 danske af tunge, af æt og af id,
 ti skal de nævnes i løbende tid,
 fædrener værdige sønner!

N.F.S. Grundtvig

136

XII

Med ædel simpelhed

Na - tu - rens æd - le dyr - ker be - gæ - rer ej den krans, der

3 fal - mer i ti - der - nes van - de; han ag - ter kun og øn - sker og

6 sø - ger den glans, der ly - ser fra e - vig - he - dens stran - de.

1. Naturens ædle dyrker begærer ej den krans,
der falmer i tidernes vande;
han agter kun og ønsker og søger den glans,
der lyser fra evighedens strande.	3. De mægtige skikkelser i verdens ældste grav,
de rædsler, som bølgedybet gemmer,
de blinkende verdner i mælkevejens hav
og afgrundens vældige stemmer;
2. Og ørkenens veje, de standser ej hans fod,
ej vindenes dræbende skare,
og ispolens ånde, den huer ej hans mod,
han ænser ej savn eller fare.	4. og rosernes rødmen og nattergalens sang,
mens skovduen reder sit leje,
og døgnfluens flagren og himmellysets gang, -
de viser ham den eviges veje.

5. Og stjernedybets gåder, dem grunder han ud, 6. De rigeste skatte han finder under muld,
 ej tidernes lænke ham fanger, hans ånd gennem afgrunden vanker,
 og lynet ham tvinger at vende tankens bud, han skænker dem til verden, han lønnes ej med guld,
 og dampen er hans dristige ganger. hans løn er de evige tanker.
7. De tanker, de flyver som svaner over sø
 til under for de fjærneste lande,
 og aldrig kan de ældes, og aldrig kan de dø,
 ej sænkes i glemselens vande.

Carsten Hauch

137

XIII

Stille, ikke for langsomt

Tun - ge, mør - ke nat - te-skyer op ad him - len

dra - ger, hjem til skovs af mar - ken fly'er hist de sor - te kra - ger.

Skum - rin-gen sig bre - der ud, det er mørkt om - si - der, - vær os nær, du

15

kæ - re Gud, me - dens nat - ten li - - - der.

rit.

rit.

1. Tunge, mørke natteskyer
op ad himlen drager,
hjem til skovs af marken fly'er
hist de sorte krager.
Skumringen sig breder ud,
det er mørkt omsider, -
vær os nær, du kære Gud,
medens natten lider.
2. Vær mig nær, ti uden dig
ensomhed mig truer,
vær mig nær, ti uden dig
jeg for mørket gruer;
hold mig med din faderhånd,
så jeg dig fornemmer,
fri mig ud af mørkets bånd,
så min frygt jeg glemmer.
3. Lad mig føle, hvergang når
livet bli'r mig øde,
at du, fader, med mig står
og i sådan møde;
og når natten i mit bryst
hjærtet vil omlejre, -
o, da skænk mig livsens trøst,
vind mig lysets sejr!
4. Tung og mørk den tavse nat
over jorden spænder,
hist kun bag et vindve mat
vågelys der brænder. -
Du, som lindrer sorg og nød,
al vor synd forlader,
lyser op den mørke død,
tak! du livets fader!

Jakob Knudsen

Med naturlig Værdighed

Som dy - best Brønd gir al - tid kla - rest Vand, og
saa styr - kes Slæg - tens Marv hos Barn og Mand, ved

3
lif - ligst Drik fra dunk - le Væld ud - rin - der,
Fol - kets Arv af dy - be, stær - ke Min - der.

(4)
Din e - gen Dag er kort, men Slæg - tens lang: læg

7
Ø - ret yd - mygt til dens Rod for - ne - den; Aar -

9

tu - sind to - ner op i Graad og Sang, mens

11

Top - pen su - ser i - mod E - vig - he - den.

1. Som dybest Brønd gir altid klare Vand,
og lifligst Drik fra dunkle Væld udrinder,
saa styrkes Slægtens Marv hos Barn og Mand,
ved Folkets Arv af dybe, stærke Minder.
Din egen Dag er kort, men Slægtens lang:
læg Øret ydmygt til dens Rod forneden;
Aartusind toner op i Graad og Sang,
mens Toppen suser imod Evigheden.
2. Vi søger Slægtens Spor i stort og smaat,
i Flinteøxen efter Harvens Tænder,
i Mosefundets Smykke, plumpt og raat,
i Kirkens Kvadre, lagt af brede Hænder.
Hvert skimlet Skrift, hver skjoldet Alterbog
har gjemt et Gran af Slægtens Ve og Vaade;
nu skal de røbe mig, hvad Vej jeg drog,
og løfte mig en Flig af Livets Gaade.
3. Endnu en Stund, saa drær den danske Rug,
mens Lærken trilrer og Graagøge kukke.
Du Pusling-Land, som hygger dig i Smug,
mens hele Verden brænder om din Vugge,
mod dig vort Haab og Manddomsdrømmen gaar,
naar Landsbyklokken signer dine Strande,
naar Aftenrøden højt i Skyen staar
og sænker Fredens Korstegn paa din Pande.
4. Lad mig kun flagre hen som Blad i Høst,
naar du, mit Land, min Stamme, frit maa leve,
og skønne Sange paa den danske Røst
maa frie, stærke Sjæle gjennembæve.
Da staar en ny Tids Bonde paa sin Toft
og lytter ud mod andre Lærkesange,
mens Himlen maler blaat sit Sommerloft,
og Rugen gulnes tæt om Vig og Vange.

Jeppe Aakjær

Jævnt og varmt

Det dan - ske Brød paa Slet - ten gror med Lif - lig - hed og

4
Sød - me, det bæ - res ind med Smil af Mor i Mor - gen - so - lens

8
Rød - me, det læg - ger Kraft i Knø - sens Arm, det run - der fint den

12
Jom - fru-barm, hvor Æm - heds-væl - det gyl - den-varm gror ind i Hjør - te - sla - get.

1. Det danske Brød paa Sletten gror
med Liflighed og Sødme,
det bæres ind med Smil af Mor
i Morgensolens Rødme,
det lægger Kraft i Knøsens Arm,
det runder fint den Jomfrubarm,
hvor Æmhedsvældet gyldenvarm
gror ind i Hjærtetlaget.
2. Den danske Mand er Fredens Mand,
han buldrer ej og støjer,
hans Fædreland er Hjemmets Land,
han nynner mens han pløjer,
hans Aand har Sky for Krigens Færd,
hans Plovjærn er hans Riddersværd
og helst han vil sand Værd
i ærligt Arbejd stemple.
3. Den danske Viv, den danske Mor,
hun, som vi Hustru kalde,
hun dækker op sit hvide Bord
og sysler om os alle.
Hun er vor Sol i Livets Slud,
vor Stue gjør hun lys og prud,
og deler der Guds Gaver ud
saa alle Munde mættes.
4. Det danske Barn med Kinden rød,
det leger under Lider,
mens Krig og Pest og Sult og Død
igjennem Verden rider.
I Skærm af Hjemmets Hyldetræ
det pludrer trygt ved Moders Knæ,
mens Blodet farver Bjærg og Bræ
i alle Himmelegne.
5. Saa er vort Land et Lykkeland
med Fredens stille Dyder,
hvor der er nok til Mø og Mand
i Spande som i Gryder.
Naar Høduft favner Lo og Stald,
mens Sol gaar ned bag Rugens Fald
til Hjejlefløjt og Vibekald,
da signer Himlen Høsten.

Jeppe Aakjær

Med fast Værdighed

Ud - rund - ne er de gam - le Da - ge som Flo - der i det

5 sto - re Hav, og hvor sig hvi - ler nu den Sva - ge, dér

10 fandt den Stær - ke og sin Grav; men lo - vet væ - re

14 Him - lens Gud! de Æd - les Æt dør al - - drig ud!

<p>1. Udrundne er de gamle Dage
som Floder i det store Hav,
og hvor sig hviler nu den Svage,
dér fandt den Stærke og sin Grav;
men lovet være Himlens Gud!
de Ædles Æt dør aldrig ud!</p>	<p>2. Mens Graven kastes, Vuggen gynger,
og Liv udsletter Dødens Spor;
saa altid sig igen forynger
hver ædel Sjæl i Syd og Nord,
og Mindet, som Guds Miskundhed,
forplanter sig i Tusind Led.</p>
<p>3. Saa lad derpaa os Syn da fæste,
hvad Ædle kalder Livets Lyst!
Ja, lad os kæmpe med de Bedste
og vove kækt mod Død en Dyst!
at byde den og Verden Trods
kan med Guds Hjælp og lykkes os.</p>	

N.F.S. Grundtvig

Udsættelsen af begge Melodier kan benyttes som den er ogsaa til firestemmig blandet Kor, men isaafald Nr. II en Tone højere.

Alvorligt, dog yndefuldt

Be - tragt mit sva - ge spind, hvor trå - de - ne sig flet - te! den

5 al - ler-mind - ste vind kan alt i hast ud - slet - te: et rin - ge bil - led kun på

11 al - magts væl - de stor. Hør i din bit - re stund mit stil - le trø - stens ord!

1. Betragt mit svage spind,
hvor trådene sig flette!
den allermindste vind
kan alt i hast udslette:
et ringe billed kun
på almagts vælde stor.
Hør i din bitre stund
mit stille trøstens ord!

2. Giv på min gerning agt!
Så sidder hist den høje
i centret af sin magt
med et opmærksomt øje!
Han drager, som han vil,
snart tråden ud, snart ind;
han lægger mærke til
det allermindste spind.

Adam Oehlenschläger

Stærkt og frejdigt

Fri - hed er det bed - ste guld, som sol be - strå - ler

o - ver muld, lad den dit smyk - ke væ - re! Ja, der - som du dig

selv har kær, da hold den mer end li - vet værd! thi fri - hed føl - ger æ - re.

1. Frihed er det bedste guld,
som sol bestråler over muld,
lad den dit smykke være!
Ja, dersom du dig selv har kær,
da hold den mer end livet værd!
thi frihed følger ære.

2. Frihed er en borgemur,
hvor modet støder højt i lur
mod alle fjender gramme;
sig du dem kækt ved porten: "Stop!"
kun fejghed lukker porten op
og lister bort med skamme.

3. Frihed er en stad så skøn,
hvor enigheden bor i løn,
og nabo smukt sig føjer;
hvor så man skatter egen arv,
at alle ser på næstens tarv,
og ingen retten bøjer.

4. Frihed er det gyldne skjold
mod avind, list og overvold,
hvor retsind fører sværdet;
bag den kan fredens ranker gro,
men hvor den ej kan fæste bo,
må freden fly forfærdet.

5. Frihed er som fugl i hånd
 med moders røst og fædres ånd;
 hold fast om fuglens vinge!
 kun galgenfugl dig bilder ind,
 at, når den fløj for vejr og vind,
 kan han igen den bringe.

6. Frihed er en kongehøg,
 der stak i sky, når bort den fløj,
 forgæves du den lokker;
 din fred og glæde følger med,
 alt som den flyver langt af led,
 mens ørnene sig flokker.

7. Frihed er en dejlig brud,
 som vil dig følge ind og ud,
 elsk hende højt med ære!
 når hende du til hustru får,
 da ages herligt læs i gård,
 thi alt hun vil dig være.

8. Frihed er en sikker havn,
 vend altid kun mod den din stavn,
 da er du frelst af fare;
 for kongeskib og mindste båd
 har den mod storm og bølge råd,
 den alle vil bevare.

Thomas af Strängnäs

143

XIX

Mildt

Nu ly - ser Løv i Lun - de, grønt lig - ger Dan - marks

4 Land i - mel - lem blan - ke Sun - de, et Skjold med Søl - ver -

8 rand. Frugt - blom - sters Hvi - de plet - ter det ri - ge, grøn - ne

12 Felt, og højt de ly - se Næt - ter slaar ud sit Som - mer - telt.

Tekst trykt med tilladelse af forfatterens arvinger.

1. Nu lyser Løv i Lunde,
grønt ligger Danmarks Land
imellem blanke Sunde,
et Skjold med Sølvrand.
Frugtblomsters Hvide pletter
det rige, grønne Felt,
og højt de lyse Nætter
slaar ud sit Sommertelt.

2. Nu løses Fugletunger
af Vinterdødens Ban,
et Solskinskor de sjunger
i Skovens frie Land;
de kalder os, de Stemmer,
ud fra vort Hverdagsbur,
fjærnt fra dets Fangetremmer
at finde dig, Natur!

3. Du Frihed, som vi savner
bag Byens Mur og Tag,
paa aaben Mark vi favner
nu solglad Junidag;
saa skære er dens Kinder
som Æbleblomstens Blad,
og om dens Haar sig vinder
Dugdraabers Perlerad.

4. Du lyse, friske Sommer,
vor Friheds unge Brud,
fra Støv og Støj vi kommer
at kaare dig til Gud.
Vort Liv og Lyst du vende
paa Dagens Solskinsfelt,
og over os du spænde
de lyse Nætters Telt.

Johannes Jørgensen

144 SYNDFLODEN

XX

Alvorligt og fast

Når nat ud - væl - der fra sor - ten sky, og må - nen kvæl - der i

4 mor - gen - gry, mens go - de blun - de, har travlt de on - de, for ly - set sky!

1. Når nat udvælder fra sorten sky,
og månen kvælder i morgengry,
mens gode blunde, har travlt de onde,
for lyset sky!

2. Gud så fra himlen med lynildsblik
på kæmpevrmlen med Kains skik:
Trods jordens herre, fra ondt til værre
de fremad gik!

3. Og han deroppe, hvis skamler stå
på bjærgetoppe og skyer grå,
han høres sværge: Brat over bjærge
skal bølgen gå!

4. Dog, hør, du gæve, min Enoks søn!
vil højt du svæve med mig i løn,
byg lavt ved bølge til dig med følge,
mens bøg er grøn!

5. De kæmper trygge med spodske smil
så Noa bygge sin ark med il,
blandt færredssnekker en sær tredækker
i kæmpestil.
6. Ser I, hist oppe nu sejler han
på fjeldetoppe, den fromme mand!
Da ruller torden, da revner jorden
med brag på stand!
7. Nu himlens sluser oplades brat,
og havet bruser i bælgmørk nat,
og roser blegne, og kæmper segne
med suk fuldmat!
8. Dog under dække en verden tryg
bar Noas snække på bølgens ryg,
med kæmpe gange og bedre sange
end surr af myg!
9. Og Gud forglemmer på bølgens blå
ej lærkestemmer, ej spurven grå,
end sige muldet, hvor himmelguldet
i grube lå!
10. Sig bølgens kaster og segner mat
storvragets master nu dages brat,
og arken strander, og verden lander
på Ararat!
11. Sin glug oplader med stille sind
den folkefader på fjeldetind,
vil sandhed vide, slet ikke lide
på hjernesvind!
12. Med aftensvalen, i solbjergslag,
til bølgensalen mod gofertag
kom dog fra lunde med nyt i munde
den lange dag!
13. "Luk op foroven! her er et brev,
som Gud i skoven om våren skrev,
af kæmpebogen til ham i kågen
et blad jeg rev!"
14. Olivenbladet fra grønne lund,
i åndebadet af duemund,
på spejlklar skive! hvem kan beskrive
den aftenstund!

N.F.S. Grundtvig